

Latvijas nacionālā skaitmeniskā bibliotēka „Letonica” www.letonika.lv

TRUMPA LATVIJOS KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMO PROCESO APŽVALGA

Vystantis šiuolaikinėms technologijoms, kuriantis žinių visuomenei ir didėjant interneto reikšmei, Latvijoje įgyvendinamas didelis XXI a. projektas – „Latvijos kultūros paveldo portalas“. Pagrindinis jo tikslas – sukurti portalą, kuris kiekvienam interneto vartotojui sudarytų galimybę per viešą prieigą susipažinti su skaitmeniniais Latvijos kultūros paveldo ištekliais.

„Latvijos kultūros paveldo portalas“ apima:

√ Integruotą valstybės bibliotekų informacijos sistemą (*State Integrated Library Information System*);

√ Nacionalinę skaitmeninę biblioteką „Letonica“ (*National Digital Library Letonica*);

√ Bendrą valstybės archyvų informacijos sistemą (*State Archives Unified Information System*);

√ Jungtinį nacionalinių muziejų rinkinių katalogą (*Joint Catalogue of the National Holdings of Museums*);

√ Bibliotekų viešosios kompiuterių prieigos programą (*Library Public Access Computing Program*);

√ Skaitmeninį kultūros žemėlapiį (*Digital Cultural Map*);

√ Kūrybinių industrijų ir kultūros edukacijos valdymo sistemą (*Management System for Development of Creative Industry and Cultural Education*);

√ Latvijos nacionalinę skaitmeninę enciklopediją (*Latvian National Digital Encyclopaedia*).

„Latvijos kultūros paveldo portalą“ numatyta susieti su vie-

Iš kairēs: Latvijas Republikas Jungtinis nacionalinių muziejų rinkinių katalogas www.nmkk.lv ir Latvijas Republikas muziejų kolekcijų duomenų bazė www.imuzejs.lv

ninga pasaulio ir Europos elektroninių duomenų baze. Jis turėtų tapti prieinamu plačiam pasaulio interneto vartotojų ratui.

Latvijos valstybės agentūra „Kultūros informacijos sistemos“ (*Culture Information Systems*, interneto prieiga www.kis.gov.lv) buvo įsteigta skaitmeninimo projektams visose atminties institucijose vykdyti. Ji yra atskaitinga Kultūros ministerijai.

Agentūros tikslas – saugoti informacijos išteklius ir kultūros vertybes, esančias archyvuose, bibliotekose ir muziejuose bei teikti viešą prieigą prie jų. Ši agentūra vykdo projektus „Integruota valstybės bibliotekų informacijos sistema“, „Bendra valstybės archyvų informacijos sistema“, „Jungtinis nacionalinių muziejų rinkinių katalogas“, „Bibliotekų viešosios kompiuterių prieigos programa“ ir „Skaitmeninis kultūros žemėlapis“.

JUNGTINIS NACIONALINIŲ MUZIEJŲ RINKINIŲ KATALOGAS

www.nmkk.lv

Latvijos Jungtinis nacionalinių muziejų rinkinių katalogas (www.nmkk.lv) sukurtas 2006 metais. Jis skirtas visiems Latvijos muziejams (Latvijoje yra 110 muziejų, tarp jų 80 savivaldybių, 25 valstybės ir 5 privatūs. Muziejuose saugoma daugiau kaip 5 mln. eksponatų, o lankytojai ekspozicijose, parodose turi galimybę pamatyti tik apie 5 jų procentus).

Kiekvienas muziejus turi galimybę skaitmeninti savo eksponatus ir informaciją apie juos pateikti internete – Jungti-

niame nacionalinių muziejų rinkinių kataloge. Pradedant kurti šį katalogą, visuose muziejuose suformuota reikalinga materialinė ir techninė bazė – įvestas interneto ryšys, nupirktą būtina techninė įranga (skaitmeninės kameros, skeneriai ir kt). Muziejų darbuotojai apmokyti dirbti su jungtiniu katalogu, dalis – ir su skaitmeninėmis kameromis. Finansavimą jungtiniam katalogui sukurti skyrė Latvijos Vyriausybė bei Europos Sąjungos fondai.

Kataloge galima paprasta ir išplėstinė paieška. Taip pat galima rinktis iš muziejų ar kolekcijų sąrašų. Kūrinių aprašas gana platus (daugiau nei 20 laukų), tačiau paveikslėlis prie aprašo ne visada pateikiamas. Angliška versija numatyta, bet neveikia. Duomenys apie suskaitmenintų objektų skaičių ir svetainės lankomumą nepateikiami.

LATVIJOS NACIONALINĖ SKAITMENINĖ BIBLIOTEKA „LETONICA“

www.letonica.lv

„Letonica“ – Latvijos nacionalinė skaitmeninė biblioteka (www.letonica.lv). Projektą vykdo Latvijos nacionalinė biblioteka, prisideda „Microsoft Latvia“. Tikslas – nacionalinio kultūros paveldo skaitmeninimas visose atminties institucijose, turinio telkimas ir kartotekos pervedimas į duomenų bazes bei skaitmeninių leidinių saugojimas. Nuo 2006 m. „Letonica“ tapo skaitmenintų kūrinių valdymo sistema, kurioje naudojami standartai taikomi ir kitose įstaigose, kurios užsiima kultūros paveldo skaitmeninimu.

LATVIJOS MUZIEJŲ KOLEKCIJŲ DUOMENŲ BAZĖ

www.imuzejs.lv

Latvijos muziejų kolekcijų duomenų bazėje (prieiga internete www.imuzejs.lv) pristatomos 7 Latvijos muziejų kolekcijos

(Latvijas arhitektūras muzejaus, Latvijas gamtos muzejaus, Nacionalinio Latvijas dailės muzejaus, Nacionalinio Latvijas istorijos muzejaus, Adrejs Upīts memorialinio muzejaus, Ojārs Vācietis memorialinio muzejaus ir Tukumo muzejaus). Duomenų bazėje jau yra pateikta informacija daugiau kaip apie 128 tūkst. objektų. Ekspонатų aprašai nėra labai išsamūs (kiekvieną jų sudaro apie 15 eilučių), paveikslėlius galima padidinti.

LATVIJOS KULTŪROS ŽEMĒLAPIS

www.kulturaskarte.lv

Latvijas kultūros žemėlapis (www.kulturaskarte.lv) teikia įvairiapusę informaciją apie Latvijas Republikos regionų kultūrinio gyvenimo procesus ir institucijas – jų darbo laiką, išsidėstymą, veiklos pobūdį, infrastruktūrą, planuojamą plėtrą, darbuotojus. Tai pirmoji tokia skaitmeninė duomenų bazė Baltijos valstybėse.

Tekstą pagal informaciją, skelbiamą Latvijos Respublikos kultūros ministerijos, valstybinės agentūros „Kultūros informacinės sistemos“ interneto leidiniuose www.km.gov.lv ir www.kis.gov.lv, bei kituose publikacijoje paminėtuose interneto leidiniuose, parengė Giedrė Stankevičiūtė